

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Fonetický ústav
doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.

Posudek vedoucího práce
na bakalářskou práci Anety Klánové
Sociophonetic study of substitutional glottalization in native English speakers

Bakalářská práce Anety Klánové se věnuje jedné z nejčastějších alofonických proměnných v angličtině, která má sociolingvistickou platnost, substituční glotalizaci alveolárního /t/. Cílem práce bylo prozkoumat distribuci glotalizace u skupiny anglických mluvčích v závislosti na jejich věkové skupině, pohlaví a na mluvním stylu.

Předložená práce je dle konvencí výzkumu členěna na teoretickou a empirickou část. V úvodní teoretické kapitole autorka nejprve představuje koncept modální a nedomodální fonace a hlavní typy fonace nedomodální podrobně rozebírá. Druhá část úvodní kapitoly se věnuje glotalizaci a hlavním funkcím, které v různých jazycích může mít. Podrobněji jsou popsány různé aspekty alofonické glotalizace, která je tématem bakalářské práce. Autorka nejprve shrnuje její předpokládaný historický vývoj a pak zejména dosavadní výzkumy týkající se lingvistických faktorů, které ovlivňují užívání glotalizace – sem řadí prozodickou pozici, okolní hláskový kontext, rozdíl mezi obsahovými a funkčními slovy a frekvencovanost daného slova – a faktory sociální povahy (socioekonomické postavení, gender, věk, mluvní styl a regionální původ mluvčího). Na základě těchto pasáží autorka formuluje hypotézy a výzkumné otázky týkající se výskytu substituční glotalizace u rodilých mluvčích angličtiny. Teoretická část předložené bakalářské práce je kvalitním uvedením do zkoumané problematiky. Po provedených úpravách je logicky strukturován, autorka vychází z poměrně vysokého počtu odborných pramenů. K výraznému zlepšení došlo i v oblasti jazykové, kde se nyní čtenář setká jen s občasnými drobnými chybami vzniklými spíše nepozorností (např. na str. 11 *vocals* místo *vowels*; neukončená věta na konci str. 26; na str. 21 je věta *Consonants... tend not to be followed by glottalization in British English* v kontextu odstavce, který tato věta ukončuje, poněkud zavádějící).

Empirická část bakalářské práce začíná popisem metodického pozadí. Aneta Klánová využila možnosti spojit síly s Renátou Longauerovou. Během pobytu v Anglii společně pořídily nahrávky celkově od 32 mluvčích strukturovaných podle věku (ačkoli dělení je v tomto případě spíše umělé) a pohlaví; mluvčí četli připravený text a účastnili se volného rozhovoru. Autorka tedy sledovala vliv tří hlavních faktorů na užívání glotalizace. V metodické kapitole je kromě mluvčích popsán způsob zpracování dat (výběr analyzovaných slov, způsob kódování realizací /t/) a statistické vyhodnocení. Metodický popis je přehledný a dostatečně úplný, což splňuje požadavek na replikovatelnost výzkumu. Jen uvádění

tabulky 1 a doprovodný popis na str. 34-35, týkající se věku mluvčích, považuji vzhledem k tomu, že jsou stejná data popsána již na str. 32, za redundantní.

V následující kapitole jsou již prezentovány výsledky. Autorka postupuje od vlivu hlavních sociolingvistických kategorií k vlivům lingvistického kontextu. Výsledky jsou doprovázeny sloupcovými grafy, významnost většiny nalezených rozdílů je hodnocena pomocí testu chí kvadrát. Popisu je možné vytknout jen drobnosti formální povahy: u obr. 8 chybí legenda, trochu matoucí je u obr. 9 obrácené značení (glotalizované položky jsou oproti předchozím obrázkům označeny jako světlejší). V závěrečné diskusi Aneta Klánová výsledky interpretuje, porovnává je s výsledky dosavadních studií a střízlivě se vyjadřuje i k nedostatkům realizovaného výzkumu.

Uzavírám, že Aneta Klánová ve své bakalářské práci realizovala kvalitní výzkum zaměřený na distribuci glotalizace v britské angličtině v závislosti na několika sociálních i lingvistických faktorech. Její práce splňuje svým obsahem i rozsahem požadavky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 2. 9. 2016

.....

doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.
Fonetický ústav FF UK